

Een gevaarlijk
experiment

Een gevaarlijk experiment

Peter Geraedts

Schrijver: Peter Geraedts

Coverontwerp: Peter Geraedts

ISBN: 9789403920498

© Peter Geraedts

Oorspronkelijke uitgave 2012 'Dat ene moment'

1

Nee, niet weer. Ga weg. Laat me met rust. Ik wil jullie niet meer zien. Jullie maken me bang. Ik haat jullie. Donder op!

Ik voel me vreemd. Ik wil slaan, schreeuwen. Ik haat mijn lichaam. Ik ben jullie marionet. Wat willen jullie toch van me?

Laat me met rust! Ik wil alleen zijn. Ik...Nee! Blijf van me af! Blijf staan, Laat... au, au schoften. Laat me toch eens met rust.

Alsjeblieft. Alsjeblieft!

Wat ben ik suf. Waarom lig ik hier? Ik wil weg maar kan me nauwelijks bewegen. Mijn hoofd voelt zo zwaar. Ben ik gevallen? Mijn handen doen zo pijn.

Nee! Laat het niet weer beginnen. Al die vreemde koppen, maskers? Mensen? Wat is dat toch? Ik ken ze ergens van. Wie zijn zij? Wie ben ik? Waar ben ik? Wat is dit voor een kamer? Waarom staat mijn bed in het midden?

Er zit een beest op het plafond. Alleen een oog? Kan het plafond dan zien? Kijk voor je. Als je niet ophoudt, ga ik gillen.

Kan iemand me helpen? Ik moet plassen en kan niet van het bed af. Mijn benen zijn te slap. Wie helpt me.

*Ik wou dat dit voorbij was. Gaat het voorbij?
Alicia zegt van niet. En Margret. Alicia? Margret?
We slapen toch op dezelfde kamer. Waar zijn ze
dan? Waarom hebben ze mijn kamer behangen
met tapijt? En waar is het raam? Er is alleen een
rare glazen muur. Staan ze daar? Bekijken ze mij?
Ga weg!*

Ah. Als mijn hoofdpijn maar eens weg was.

*Ik ben bij een man geweest. Een zielenknijper
noemde Alicia hem. Die stelde allerlei domme
vragen waar ik geen antwoord op wist. Of er men-
sen zijn waar ik van hou? Hoe moet ik dat weten?
Ik kom toch nergens en wie houdt er nou van ie-
mand die hier zit? Niemand toch! Zelfs thuis heb-
ben ze me... Nee Yvette!*

*Zou die man me hier hebben opgesloten, omdat ik
geen antwoord wist?*

*Hé, Ik hoor wat.... een deur die opengaat! Ik wist
niet dat die er was.*

2

Daniël schrok. Vlak achter hem klonk de bel bij de overweg. Hij was zo in gedachten verzonken, dat het leek alsof het geluid van de trein die vlak achter hem voorbijraasde hem overspoelde. Daniël bleef even staan om weer kalmer te worden en liep verder naar een van de kleinere gebouwen die dit psychiatrische ziekenhuis een vriendelijker aanzien moesten geven.

Hoewel hij hier al vaak was geweest, werd hij toch telkens onrustig als hij het uitgestrekte terrein op liep. Hij had het gevoel dat er hier een kwaadardige macht huisde die hem volgde en elk moment kon bespringen. Door wat hij had meegemaakt leek dat minder onwaarschijnlijk dan hij vroeger dacht.

Het was warm weer en druk buiten. Overal waren patiënten. Sommigen werden begeleid door verplegend personeel. Het verbaasde hem dat een jonge verpleegster met een tenger postuur in staat was om die grote logge mannen te begeleiden, in toom te houden en te verzorgen. Het zou absoluut geen beroep voor hem zijn. Eigenlijk was hij gewoon bang voor de onberekenbaarheid van de patiënten hier.

Dat gevoel werd versterkt door wankel lopende

mannen die regelmatig op hem afkwamen en hem broeder noemde. Kennelijk konden ze het verschil niet zien.

Soms stak hij de weg over om een groepje te ontwijken. Ze riepen dan op afstand naar hem. In deze situaties werkten zijn darmen overmatig. Hij hoopte dan dat anderen er niets van zouden merken.

Een klinkerpad kronkelde tussen de bloemperken door naar het gebouw waar Yvette al maanden woonde. Voor de ingang stopte hij en keek om zich heen. Niemand lette op hem. Waarom zouden ze ook? Wat was er dan zo apart aan iemand die een bewoner hier een bezoek bracht?

Het gebouw waar hij binnenging was in de jaren dertig van de vorige eeuw gebouwd en recentelijk verkleind en gemoderniseerd. Alles was ordelijk en zakelijk. Een soort kilheid waaraan Daniël zich ergerde. Binnen was het net zo. Hoe kon je hier genezen? Hij snapte wel dat de patiënten zo min mogelijk afleidende prikkels moesten krijgen, maar een wat gezelligere inrichting kon toch geen kwaad.

Daniël liep de overbekende route door de kille gangen naar de koffiekamer. Daar was Yvette meestal. Ze deelde een kamer met drie volwassen vrouwen die haar bemoederden. Van enige privacy was er geen sprake.

De koffiekamer was geheel in stijl met de rest van het gebouw en had iets weg van de wachtkamer van een arts of een saai ingerichte huis-

kamer. Strak ouderwets meubilair en het hoog-nodige aan comfort. Wel een televisie en een radio.

Yvette zat op een bank achter in de ruimte en sprong op toen Daniël binnenkwam. Ze zou wel weer zeggen dat ze op hem had zitten wachten. Hij was haar enige bezoek. Hoe dat kwam, wist hij niet. Als hij erover begon, deed ze alsof ze iets anders verstaan had.

Hoewel hij al jaren bij Yvette in de klas zat en hij haar hier al die maanden had bezocht, was hij nog steeds onwennig bij hun begroeting. Hoe moest je je gedragen tegenover een klasgenote waar je vroeger geen contact mee had en waarmee je plotseling op een zeer ingrijpende wijze was geconfronteerd?

"Dag Danny", zei ze toen ze Daniël een hand gaf. Even hield ze die wat langer vast en keek hem duidelijk recht aan. Ze liet pas los toen Daniël schichtig omkeek naar de mensen die binnenkwamen. Die letten echter niet op hen. Hij merkte, dat hij bloosde. Hij liep achter Yvette aanliep naar de bank waar ze had gezeten voor hij binnenkwam.

"Wil je koffie of iets fris?" vroeg ze terwijl ze haar route veranderde en naar het buffet liep.

"Liefst cola, anders koffie."

Het viel hem op dat haar handen niet trilden, toen ze de glazen bracht. Ze zag er die middag trouwens veel aardiger en verzorgder uit, dan hij van haar gewend was. Of was dat alleen maar

zijn idee en had hij er nooit eerder zo op gelet? Ze droeg haar halflang haar met twee vlechtjes die ze naar achteren had gebonden. Dat gaf haar iets speels. Dat mocht ook wel in deze situatie.

Hij zag dat ze zelfs make up droeg die ze zorgvuldig had aangebracht. Er waren dagen dat ze eruitzag als een verlopen toneelspeelster, die jong wilde lijken. Haar kleding had ze dan letterlijk scheef aan. Voor ze hier kwam gebruikte ze nooit make up. Toen was camouflage niet nodig.

Daniël vertelde de leuke dingen die hij op school had meegemaakt, maar nooit veel. Toen ze een keer uitvoerig over school praatten, begon Yvette plotseling met haar ogen te draaien en slaakte vreemde kreten. Het was alsof ze bang was voor dingen die ze voor zich zag.

Dat gedrag had zich een enkele keer herhaald. Dan wachtte hij en keek haar niet aan, zoals je een stotteraar niet aan moet kijken. Hij draaide dan wat op zijn stoel rond met het zweet in zijn handen.

Soms zwegen ze een hele tijd. Yvette staarde voor zich uit en Daniël keek vanuit zijn ooghoeken naar de mensen om hem heen.

"Ik ben vandaag naar creatieve therapie geweest". Ze zette haar lege glas neer.

"Ik heb met klei gewerkt, maar dat lukte van geen kanten. De kleivormen leken wel mijn gedachten!"

"Hoezo?" Daniël keek haar verbaasd aan.

"Nou, mijn gedachten probeer ik ook steeds in

model te krijgen. Gek hé, dat het niet lukt?"

"Nee hoor", reageerde Daniël laconiek, "dat heb ik ook wel eens."

Yvette keek hem triest aan.

"Dat heb je vast van mij overgenomen."

Daniël kleurde en zweeg even.

"Nee joh, dat heeft iedereen toch wel eens!"

"Het was heel moeilijk om bij het lokaal van creatieve therapie te komen."

"O ja? Hoezo?"

"Er waren niet genoeg lichte vlakken."

"Wat is dat nou voor on..." Daniël zweeg snel. Net op tijd bedacht hij, dat hij nog steeds voorzichtig in zijn woordkeus moest zijn.

"...onmogelijke manier om er te komen."

"Ik moest alle schaduwen ontwijken! Schaduwen zijn koud en naar. Toen kwam ik ook nog die psychiater tegen."

"Ben je daar geweest?" vroeg Daniël voorzichtig.

"Meerdere keren. Maar wat moet ik daar? Ik weet niet wat ik moet antwoorden en hij heeft toch altijd het laatste woord."

"Natuurlijk, als jij niks zegt."

Ze draaide zich geïrriteerd om.

"Word jij dan ook maar psychiater!"

Daniël dacht terug aan de gebeurtenis van maanden geleden.

Hij werd er onrustig van. Het was allemaal te vers, te pijnlijk. Hij kon nauwelijks op zijn plaats blijven zitten, keek wat rond en vervolgens weer naar Yvette. Hij zag haar zoals ze eerder was.

Nog net zo mooi, maar bleker en brozer.

Nu Yvette zweeg, observeerde hij elke beweging en gelaatsuitdrukking van haar. Hij wilde weten of Yvette te vermoeid of geëmotioneerd was om verder te praten. Want dan bestond de kans dat ze wild werd en begon te schreeuwen. Net als maanden geleden. Een verpleger had hem toen weggestuurd en had Yvette meegenomen. Waar ze heen ging, wist hij niet. Daniël durfde het ook niet te vragen. Bang dat de werkelijkheid erger was, dan hij zich voorstelde. Hij was naar buiten gerend en had patiënten die hem in de weg liepen opzij geduwd. Weg van wat? Van iets in zichzelf?

Daniël was de enige van de klas die Yvette bezocht. De anderen durfden de confrontatie niet aan of wilden er niets mee te maken hebben. Ashwin was een keer meegegaan, maar bij de ingang had hij zich bedacht. Daniël had hem dat kwalijk genomen, omdat hij wist wat dat bezoek aan Yvette voor Daniël betekende. Later was hij ervan uitgegaan, dat het aan hem zelf lag, dat hij te veel verborgen hield voor anderen, zelfs voor Ashwin met wie hij al vele jaren bevriend was en aan wie hij alles toevertrouwde.

Hij keek vanuit zijn ooghoeken naar de klok. Half vier.

"Als je wilt gaan, houd ik je niet tegen", zei Yvette. "Ik denk dat ik nog even blijf."

Hoewel haar stem vriendelijk ironisch klonk,

raakten de woorden hem toch. Hij wilde dat hij meer voor haar kon doen. Hij was door zijn optreden medeverantwoordelijk geworden voor de afloop van de gebeurtenis. Zijn schuldgevoel hierover was altijd op de achtergrond aanwezig. Als het verergerde, kon hij niet goed meer nadenken. Het verhinderde hem ook om er met anderen over te praten.

"Ik ben blij dat jij trouw komt" zei ze. " De dagen hier zijn eindeloos lang en van gesprekken met anderen moet je je niet veel voorstellen."

Ze legde een hand op zijn knie.

Dit vage gebaar van intimiteit verwarde Daniël.

Hij had geen idee wat er in haar omging en wat ze van hem verwachtte. Zo goed kende hij Yvette niet. Andere meisjes trouwens ook niet. Hij reageerde daarom niet, bang dat het verkeerd was wat hij zei of dat zijn woorden gedrag opriepen dat hij niet kon hanteren. Kennelijk bedoelde Yvette er niets speciaals mee, want ze had haar hand alweer teruggetrokken.

Hij betrapte zich erop, dat hij voor de anderen hier niet de indruk wilde wekken dat ze verkering hadden. Hij kneep zijn knieën tegen elkaar en ging op het puntje van zijn stoel zitten.

"Vind je dat ik erop vooruitga?" vroeg Yvette toen ze naar de deur liepen. Nooit eerder had ze zoiets gevraagd. Hij kleurde en ergerde zich daaraan.

"Ben eens eerlijk."

Ze had haar arm op zijn onderarm gelegd om hem tegen te houden. Hij slikte en keek haar niet